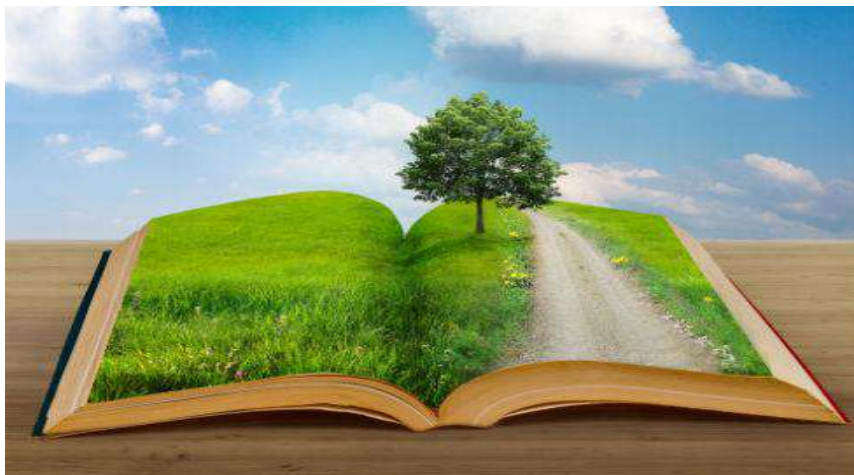

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

ФІЛОСОФСЬКІ ОБРІЇ СЬОГОДЕННЯ

Збірник тез VII Міжнародної науково-практичної конференції

Херсон – 2019

УДК: 1:371.122

ББК: 873:66.72 (2) 92 2

Редакційна колегія:

Берегова Г.Д., доктор філософських наук, професор (Україна);

Герасимова Е.М., доктор філософських наук, професор (Україна);

Едвард Ніч (Edward Nycz), доктор габілітований, професор (Польща);

Муляр В.І., доктор філософських наук, професор (Україна);

Розова Т.В., доктор філософських наук, професор (Україна);

Бак М., доктор філософських наук (Польща);

Влох С., доктор педагогічних наук (Польща);

Черемісін О.В., доктор історичних наук, професор (Україна);

Дземідовіч А.В., кандыдат гістарычных навук (Білорусь);

Лень Т.В., кандидат філософських наук, доцент (Україна);

Варнавська І. В., кандидат педагогічних наук, доцент (Україна);

Герасименко М. В., кандидат філософських наук, старший викладач (Україна).

Філософські обрії сьогодення. Збірник тез VII Міжнародної науково-практичної конференції / за заг. ред. Берегової Г. Д. – Херсон : ДВНЗ «ХДАУ», 2019. – 238 с.

У збірнику вміщено тези доповідей учасників VII Міжнародної науково-практичної конференції «Філософські обрії сьогодення». У матеріалах авторів акцентовано увагу на філософському осмисленні сучасного соціокультурного простору, проблемах пізнання й освіти у вимірах філософського аналізу, філософській рефлексії особистості та інших актуальних філософських проблемах сучасності. Збірник адресовано науковцям, викладачам, студентам, усім зацікавленим філософськими дослідженнями. За виклад, зміст, достовірність і грамотність опублікованих матеріалів відповідають автори.

@ Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет», 2019

Кузнєцов В.І.	
БАГАТОВАРІАНТНІСТЬ РОЗВИТКУ СИСТЕМ НАУКОВОГО ЗНАННЯ	105
Кучеренко А.А.	
МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЇЇ ВИХОВНИЙ ІДЕАЛ	109
Леєнь Т.В.	
ТОЛЕРАНТНІСТЬ: РОЛЬ ОСОБИСТОСТІ У ФОРМУВАННІ БАЗОВОЇ ЦІННОСТІ ДЕМОКРАТИЧНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	111
Литвинчук О.В.	
ГУМАНІТАРНЕ МИСЛЕННЯ В ПОШУКАХ ІДЕНТИЧНОСТІ	113
Лишевська В.М., Шаповал С.І.	
ОСОБЛИВОСТІ ІНОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАНІ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	115
Любенко О.І., Кривий В.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА У СВІТІ ТА УКРАЇНІ.....	118
Маєвська К.А.	
ПІДБІР РОСЛИН ДЛЯ ОЗЕЛЕНЕННЯ ДАХУ ФАКУЛЬТЕТУ	121
Мамренко М.А.	
ПРОФЕСІЙНІ ЯКОСТІ СУЧАСНОГО КЕРІВНИКА ЗНЗ.....	123
Макухіна С.В., Левченко І.С.	
УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ ...	126
Мельниченко С. Г., Морозов О.В.	
ВИКОРИСТАННЯ ЗАГАЛЬНОНАУКОВОЇ ТА ФІЛОСОФСЬКОЇ МЕТОДОЛОГІЇ В НАУКАХ ПРО ЗЕМЛЮ.....	128
Михайленко Г.М.	
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА БІОГРАФІЯ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ БАГАТОВИМІРНОСТІ ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ	130
Морозов С.О., Варнавська І.В.	
ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ У ВИЗНАЧЕННІ ПОНЯТЬ РЕГІОНАЛЬНОГО ТА ЛОКАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ	134
Морозова О.С.	
ПРОЦЕС ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ТУРИЗМУ	137
Муляр В.І.	
ГАРМОНІЯ СОЦІАЛЬНОГО СУБ'ЄКТА: ДЕЯКІ МЕТОДОЛОГІЧНІ КРОКИ ДОСЛІДЖЕННЯ	139
Назаренко М.С.	
ПРИРОДА В ФІЛОСОФІЇ РОМАНТИЗМУ ТА ДАУНШИФТИНГ ХХІ СТОЛІТТЯ	142
Огородник В.О., Коршун Т.В.	
СУЧАСНЕ ІНКЛЮЗИВНЕ СЕРЕДОВИЩЕ: МЕТА, СТРУКТУРА, ФУНКЦІЇ	144
Петрова О.О.	
ФІЛОСОФІЯ КАЙДЗЕН ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	147
Петрожалко В.В.	
ЧИ ІСНУЄ У ВІДЕОІГРАХ СЕКСИЗМ.....	149
Петрушкевич І.І.	
ЗБЕРЕЖЕННЯ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОЇ НАЦІЇ	151
Подкупко Т.Л.	
ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ОДЕСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	153
Поліщук Р.М.	
СПОРТ ЯК КВАЗІРЕЛІГІЯ	155

зі студентами, студентським колективом відповідно до мети виховання, об'єктивних та суб'єктивних їх передумов.

Особливості викладацької діяльності в межах кожної навчальної дисципліни у ЗВО передбачають специфічні характеристики, які належить розвивати в педагогічному процесі в особистості викладача. Однак, очевидно, що досконалість володіння матеріалом навчального предмету, який викладається, є беззастережною вимогою до педагога. Визначення ролі досягнення адекватного рівня професійно важливих якостей викладача вищої школи у професійно-педагогічній діяльності сприяє їх удосконаленню та позитивним змінам у навчально-виховній роботі.

Майстерність викладача вищої школи – це синтез індивідуально-ділових якостей і властивостей особистості, що визначає високу ефективність педагогічного процесу. Вдосконалення педагогічної майстерності викладача повинно відбуватися шляхом системного підходу. Реалізація усіх компонентів забезпечить здійснення навчального процесу на високому науковому, методичному та організаційному рівні з врахуванням відповідних психолого-педагогічних аспектів. Творча співпраця та співробітництво педагога (викладача вищої школи) і його вихованців (студентів) сприятимуть креативному саморозвитку та самореалізації усіх учасників навчально-виховного процесу, в тому числі й удосконаленню фахової майстерності викладача в процесі професійної діяльності. Стажування, навчання та дослідницька робота викладачів вищих навчальних закладів, зокрема у закордонних вишах, збагачують індивідуальний досвід людини, надають можливість ознайомитися і практикувати різні моделі створення і поширення знань, дозволяють розширити мережу контактів і спілкування. Це є один з концептуальних шляхів підвищення якісного рівня педагогічної діяльності в умовах реформування вищої школи України.

Література

1. Бібік Н.М. Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : Бібліотека з освітньої політики. – К. : “К.І.С.”, 2004. – С. 47-52.

2. Введенський В.Н. Моделювання професійної компетентності педагога // Педагогіка. – 2003. – № 10. – С. 51-55.

3. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: підручник для студ. вищих пед. навч. закладів / І.А. Зязюн. – К. : Вища школа, 2004. – 168 с

4. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / А.І. Кузьмінський. – К. : Знання, 2005. – 187 с.

5. Орлов В.Ф. Теоретичні та методичні основи розвитку педагогічної майстерності викладача мистецьких дисциплін / В.Ф. Орлов // Педагогічна майстерність викладача мистецьких дисциплін: навч.-метод. посіб. / [В.Ф. Орлов, О.О. Фурса, О.В. Баніт]. – К.: Едельвейс, 2012. – С. 7-71.

Мельниченко С. Г.

Херсонський державний університет (Україна)

Морозов О. В.

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» (Україна)

ВИКОРИСТАННЯ ЗАГАЛЬНОНАУКОВОЇ ТА ФІЛОСОФСЬКОЇ МЕТОДОЛОГІЇ В НАУКАХ ПРО ЗЕМЛЮ

У науках про Землю широко застосовується безліч філософських та загальнонаукових методів, підходів та парадигм. Поняття парадигми в науці зазвичай пов'язують із способом сприйняття, аналізу і узагальнення певних явищ дійсності. Це спосіб мислення, зумовлений накопиченими досвідом і знаннями, який генерує нові методологічні підходи до науково-пізнавальної діяльності.

Метод являє собою систему правил, принципів і прийомів підходу до вивчення явищ і закономірностей розвитку природи, суспільства і мислення або практичної перетворюючої діяльності людини. Близькою до методу за своїм значенням є категорія "методика". Методика - це

сукупність, послідовність, порядок використання різних прийомів та методів у дослідженні. Це своєрідний тактичний план, що визначає спосіб і послідовність вирішення конкретного наукового чи практичного завдання [1].

Серед наукових підходів слід виділити хорологічний, історичний та системний. Як стверджував І. Кант «географія – дисципліна, яка синтезує інші науки крізь концепцію площі і простору». Це свідчило і свідчить про те, що для географічних дисциплін застосування хорологічної парадигми є досить важливим. Саме дана парадигма своєю суттю націлена на аналіз взаємного розміщення географічних об'єктів на земній поверхні у певному географічному просторі. Саме за хорологічною парадигмою прерогативою географічних досліджень є просторова систематика компонентів географічної оболонки. Наприклад, досліджуючи певну країну, ми акцентуємо увагу на її розміщенні та на розміщенні всіх її складових елементів – саме це дає нам повне уявлення про місцезнаходження, структуру та географічні умови держави.

Системний підхід у науках про Землю дає змогу вивчати досить складні об'єкти та явища, які мають багаторівневу будову. Використовуючи системний принцип можна розібратися в логічних зв'язках між окремими фактами, і лише цей принцип дозволить більш успішно, і якісно проектувати нові дослідження. Філософи через поняття «система» прагнуть відобразити форму уявлення предмету наукового пізнання. У реальному процесі наукового пізнання конкретно-наукового й філософського напрямків системні знання взаємодоповнюють один одного, перетворюючи систему знань у системність. Наприклад, розглядаючи сільське господарство з географічної точки зору, треба розглянути спочатку його галузеву структуру, потім підгалузеву та міжгалузеві зв'язки. І при цьому всі ці компоненти є складовими однієї системи.

Серед загальнонаукових філософських методів слід виділити історичний. Історичний метод досліджує і впроваджує вироблену історичною думкою та історіографічною практикою систему пізнавальних правил, принципів, операцій і методів, які використовуються в професійній історіографії для досягнення правдивої реконструкції минулої людської дійсності. Розглядаючи чисельність населення України, чи іншої держави за допомогою цього методу можна чітко простежити всі закономірності та зміни етнічного, релігійного, статево-вікового складу населення протягом всього історичного періоду і виявити фактори які впливали, а можливо і продовжують впливати на демографічну ситуацію. Історизм є одним із провідних і традиційних підходів у географічній науці, який використовується ще з часів Геродота та Страбона. Але дослідження об'єкта, що розвивається, передбачає не тільки знання його емпіричної історії, а й знання його сутності, його внутрішніх закономірностей розвитку, знання об'єктивної "логіки" речі. Логічне виявляється в обґрунтованих законах, суттєвих сторонах явища або процесу і служить для узагальненого відображення історичного процесу [2; 3].

Як різновид історичного методу великого розповсюдження набув генетичний метод. У геологічних науках йому приділяється велика увага. Вивчаючи певні корисні копалини, геологам дуже важливо з'ясувати їх походження, причини утворення та вік цих порід.

Великого розвитку набула синергетична парадигма, особливо в ландшафтознавстві. Одне з її головних завдань – пізнання загальних принципів, що лежать в основі процесів самоорганізації, які реалізуються в системах. Синергетичний стиль наукового мислення містить у собі, з одного боку, імовірнісне бачення світу, що одержало бурхливий розвиток у ХІХ столітті. З іншого боку, синергетику можна розглядати як сучасний етап розвитку кібернетики і системних досліджень із застосуванням геоінформаційних систем і технологій. Синергетика, вивчаючи закони самоорганізації, самодезорганізації і самоврядування складних систем в науках про Землю, дає ті універсальні знання законів самоорганізації і розвитку систем, у яких давно назріла насущна потреба. За допомогою неї дослідник може пояснити процес самоорганізації у такому складному географічному утворенні як «ландшафт», який постійно змінюється і може набувати нових властивостей, внаслідок певних флуктуацій, у таких його складових елементах як: фації та формації.

При дослідженні географічних явищ великого розповсюдження індукція та дедукція. При індукції нам треба окремо вивчити температуру, вологість, кількість опадів і ін. – і вже потім на основі цих показників сформулювати уявлення і визначити який же тип клімату притаманний певній території. При дедукції, знаючи тип клімату ми поступово формуємо уявлення про його окремі

показники. Усі природничі науки одержують нові знання за допомогою дедукції, але особливо велике значення дедуктивного методу в математиці.

Оперуючи математичними абстракціями й будуючи свої міркування на дуже загальних положеннях, математики вимушені найчастіше вдаватися до дедукції. І математика є, мабуть, єдиною власне дедуктивною наукою. У науках про Землю надзвичайно важливими є кількісні показники, наприклад: склад населення, чисельність видобутку певних корисних копалин. Саме за допомогою чисел та математичних формул ми можемо виявити райони спеціалізації, як змінювався видобуток чого-небудь.

Під формалізацією слід розуміти особливий підхід у науковому пізнанні, який полягає у використанні спеціальної символіки. Це дозволяє абстрагуватися від вивчення реальних об'єктів, змісту теоретичних положень, що їх описують, й оперувати замість цього певною множиною символів (знаків). Яскравим прикладом формалізації є поширені в науках про Землю картографічні описи різних об'єктів, явищ, що ґрунтуються на відповідних змістових теоріях. При цьому використання картографічної символіки не тільки допомагає закріпити вже існуючі знання про досліджувані об'єкти, явища, але й виступає своєрідним інструментом у процесі подальшого їх пізнання. Ще одна перевага формалізації полягає в стислості й чіткості запису картографічної інформації, що створює великі можливості для оперування нею.

Більшість сучасних філософських течій схиляються до думки, що наш розум не здатен вповні охопити всю складність та різноманіття цілості світу. Тому в процесі пізнання навколишньої дійсності людський розум виділяє з неї об'єкти та за допомогою наявних чи спеціально розроблених методів, в тому числі моделювання. Моделювання – один з найпоширеніших способів виконання як теоретичних, так і практичних завдань. Моделі активно використовують як у природничих (астрономії, фізиці, хімії, геології, медицині, біології тощо), так і у гуманітарних (лінгвістиці, психології, соціології) та у прикладних (інженерія, криміналістика тощо) науках. Особливу роль тепер відіграє комп'ютерне моделювання. Воно втілює окремі функції розумової праці, автоматизує складні й кропіткі розрахунки та допомагає краще узагальнювати проміжні результати

Отже, в сучасній галузі знань наук про Землю застосування загальнонаукової методології та її вплив на дослідження поступово набувають все більших і значніших обертів. Останнім часом великого значення набуває синергетика. Ученому-географу ці методи допомагають якнайповніше та найрізносторонніше дослідити географічний об'єкт, його основні характеристики та прояви.

Література

1. Мороз С.А., Онопрієнко В.І, Бортник С.Ю. Методологія географічної науки. – К.: Заповіт, 1997. – 234 с.
2. Філософія: Підручник. // Андрущенко В.П., Волович В.І., Горлач М.І., Головченко Г.Т., Губерський Л.В., Єфімець О.П., Кремінь В.Г. Підберезський М.К., Рибалко В.К. / За ред. проф. М.І. Горлача, проф. В.Г. Кременя, проф. В.К. Рибалка. - Харків: Консум, 2001. – 671 с.
3. Філософія: Навчальний посібник. – Київ: Каравела, 2002. – Львів: "Новий світ-2000.

*Михайленко Г. М.
Херсонський державний університет (Україна)*

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА БІОГРАФІЯ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ БАГАТОВИМІРНОСТІ ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ

Сучасний стан розвитку цивілізаційного простору демонструє надзвичайно тісне переплетіння та взаємовпливи різних сфер людського буття одне на одного. Історична наука, яка покликана дослідити, проаналізувати усі віхи буття людини, усі його прояви, має відповідати новим реаліям багатовимірності людського обширу. Біографічні дискурси, що представляють традиційні біографічні нариси життєвого шляху, досить часто уже не задовольняють потреби дослідників у презентації життєвого простору особистості. І тому все активніше історіографи апелюють до інтелектуальної біографії, що зумовлює актуальність звернення до цієї теми.